

ფაშისტურ ავაზაკს!

— 1941 —

აფსადგჲჷლ აზჷ!

☆

აყუა
აფჳოჷნთზოყუთჷჟჷჩთა
1941

„აფაშიზმი გერმანია აბაშრა იააბაც ეიბაშრანც უაგც იფხაძარც ხალშოომ. უი ხაკუუ არქუა გბა რჯბუარან ეიბაშრანც იახაგყოუ მაცარა აკუძამ, უი იარა უბასგაც ეიბაშრანც იყოუჭ ჰარა ჰსოვეტ ყილარ ხეგაც ანემეც ფაშიზმი არ ირჭოაგცლანც. აფაშიზმი რგუაყცია ირჭოაგცლანც აბრი აყილარ ხეგაც რტიცლაფსადგაცლტი ეიბაშრა გუთაკკს იამოუ ჰარა ჰტიცლაფსადგაცლ იახალახ აშიართა აქუხძარა ანაკსგაც იაანაგო, გერმანია აფაშიზმი აუღუ აწაყა აგუაყრა იაჭოუ ევროპატიი აყილარქუა ხეგაც აცხრააარაგაც რუთარა აუპ. აბრი ახაქუითრატი ეიბაშრა აყნც ჰარა ჰამაცარა ჰგცლანც ჰაყამ. აბრი აიბაშრა დუძძა აჭოც ჰარა იჰაუეიტ ადგცლაგცია გურაგაქუა ევროპატიი ამერიკატიი აყილარქუა რცლა, გიტლერ იხაპრავილაქუა ირტიცრტიცხ გერმანია აყილარქუაგაც იარა უბრაყა ინალაწანც, ჰარა ჰტიცლაფსადგაცლ ახაქუითრაზც აიბაშრა ჰაზჭოუ ევროპეი ამერიკჯეი რჭოტიი აყილარქუა იხაგფშოგმკუა რგუაწარაზც, ადემოკრატიატი ხაქუითრა რგმაზაარც რჭუფარა იალალოიტ.არი, ატიორეი გიტლერ იფაშიტრეი ირჭოაგცლანც ახაქუითრა აზც იგცლოუ აყილარქუა იაკკუ რფროონტ აკუნც იყალოიტ“.

ი. სტალინ.

აშიყუთჷჟჷრთა აყნჷტი

ბზია იაამბო ჰარწაჳჷ, ჰვოჟჷდ სტალინ დუ ინაპხჷარალა, ასოვეტ ჟილარ ზეგდჷ აძიკ იეიფშჷ, ეიწახარა ზჭუმ არ ყაფში დარეი ეიდგჷლანჷ, ალძარაჰიაა აბაშრა იაჭჷუპ, ციჷგძხუცრჷლა ჰტიჷლა იაქულაზ აშაჟიჳჷ გიტლერ იფაშჷისტტი გერმანია.

ასოვეტ ჟილარ, არი რჯჷნჯფსადგძჷლტი ეიბაშრაჭჷჷ ჰარა ჰაშიყუჳციაგძჷ ალახუმკუა იაანჷმხჷეიტ.

აფსნჷტიი აპოეტცია გუაჰიარა დულა აჯაჟილარი არ ყაფში აფჷრხაწარა ქუფარა იდჷრჭჷიო იახჰიაანჷ რჳჷმთაქუა ირჷზდჷრჰაუეიტ.

არი აშიყუეიზჷა ხუჭჷ ითჷწუა იანუპ ურთ რჳჷმთაქუა რახძჷნტიი ფჷთკ.

დიმიტრი გულია

ჰაფსადგჷლ აზჷ

ჰაიზჷუააზარც აჟიაა შთაზწაზ,
უი ზაჟიეი ზჭჷჷი აკჷძ იაფსამხაზ,
დალა ბააფსნჷ ჰა დჷნჰაჟილჷეიტ,
დლიჩ ხუმჷახა ჰტიჷლა დნაქულჷეიტ,
იაალჷრყძანჷ ჰააილჷიშჷრცჷ,
აულუ ნჰაქუწა ზეგძ ჰწეიჰიაარცჷ.

ას ზხჷ-ეილაგაზ უბრი გიტლერ,
აფაშჷისტქუა რხადა — რ-„ფიურერ“,
ჰ-სტალინ იხძჷრფარ უს დრჷშთუაზმა,
უი მჷშჷგაგას ჰტიჷლ ირთოზმა?!
აბზარბზანქუა ნჷიფჷრკჷლჷეიტ,
იქძჷში ინთასჷნ დაანჷრკჷლჷეიტ.

იგრჷჟუაზმა უი იქუნაგა,
ზაჟიაა ეილაზგაზ უი აგურამგა,
ეგძზხარაძამ რჷჳნქუა ზბჷლუა,
აჟილარ რშა ზჟიუა, იკურჷბზაუა.
ნაყ ინაიჟილჷეიტ იციქურფახა,
ხჷლა-ბჯარლა, იდჷდ-მცახა.

უბას დნაქუშიეიტ დჷზქუმჷულჷუაზ,
ზეგძ ნსჷრწიოიტ ჰიაა დშჷჷმაქარუაზ...
უბრი ბზალა დაჰმჷშთჷროუპ,
უი იაჰზიუზ ციჷძა დახძხუროუპ,
იანაკუზაალაგძ უი იხამჷშჷთუა,
იფსჷთანჷ უი დზეინჷმლუა.

ჰა სტალინ დუ ჰაიზგძგრჳნგ,
ჰარ ყაფშ ჰარა ჰნეიდგგლანგ,
ჰამჩ ნეილაწა ჰტიგლა იქუაჰცაპ,
აჶაშჵისტქუა რწგხუტია ფაჰწიაპ,
დარა რგიუა რშიაჯგზჰიარა
აძი დაანაჰმგჟროუპ უბართ ჯარა!

ᲛᲣᲨᲜᲘ ᲐᲭᲐᲨᲨᲑᲐ

ᲓᲐᲭᲚᲣᲮᲒᲞ!

ალა ხუმგა დჰაქულჵეიტ, იფგში თაფწიატიუპ,
ჰა სტალინ დუ დჰაფხეიტ, ჰაგუაშიქუა რლულუატიუპ!
ზჰიაფგში-მგცქჲა ჰუთრა ინთაზკგზ ალა
უბრაყაწიყჲა დნგშთაკ დხუაჩჵტიუპ დგშთარლულუა!

ახჲგრფარ, ზხ-იაქუითუ ჰაფსადგჲგლ იახშჵაზ!
გუშჵფგლა ჰაზგგლაპ ჰა ჰანასგფ ჰხჲჩარც,
დაჰლუხგპ, ჰაფსადგჲგლ ფშჵძა ახუდა წიკაარც
ზნაპგ ხფარა, ლჲგჩწას, უი აშჵყა იზგრხაზ!

ჶრანცგზ გენერალცია აჩარჰიარა რუიტ:
ურთ რაბჯარქუა, რტანკქუა ასკლად ივნარგჟტ,*)
ურთ რგჟილარ, რგრ რტიგლა ნეიხშალა ირთიიტ,
აა იჶ ჰიაგჲგ გიტლერ პალაჩ იჭჵარგჟტ.

აჶინ ჟილარ ნეიდჰიალა, ბზარბზან ხგს ირთია,
ჳაჟიეი ჟიბა რაზნგ ჰია ითიიტ მანნერგეიმ,
ჶაშჵისტტი ბაზარ დაგგმხჵეიტ, იარშგნ ნგხწა
რუმგინ ჟილარ შიაუა, ანტონესკუ პიგმეი.

შიგფშჵიშტ, აბგრზენ ფშჵქა დახჲტიოუ დეიწაქჲუა!
ო, რგცჰა! უი ლგლაბჟჵგშჵ ლჭჵბეიტ დგგუკჵუა,
ეც იააიზ აჰია ილფირხჵეიტ ლან ლგუჰიფა,
უი იშთახჲტიი — ლგჟიხჲაზაწი ახშჵ ლჭჵგკუკუა.

---

*) აჶრანცგზცია ჰჵგც იყარწაქუაზ, ეიგძანგ აიბაშრაქუა რჭჵგ ინამგაძაკუა ირგმაზ რტანკ ლულუაძაქუა რგარაჟჵქუა რყნგ იშჵგწა-ჭგლაზ ანემეცცია ირგჵეიტ, აჶრანცგზ გენერალცია ჩარჰიარა ანგრუ.

აჩეხ ფჰიგს დშჯაჟოიიტ, აბარ არწიაა დგჰიჰჰიო,
დახჯგგლოუ ლგუ ფჟოიიტ, ლლაღგრძაშჯა ლჭჯგჰიჰჰიო,
იშჯგლბოზ ლგფჰაზაწი ილგმჩიმგრხჯეიტ
ოჳჟგტაჳ ანემსა ტონ რიბბენ იოახიმ.

აუაატიგჳს ფხჯაგგლა! იაზგმჰია შიგჭჯ შიგგ,
შიგზქჯგშჯგქუსატი ხშჯგჳმთა, შინაპგმთა ზგქჯგ,
შიგხჯძ, შიგნამგს ცყჯა-შიყჯა ინგქუწო ზეგჯგ,
დნახგსიტ ევროპა-ბჟჯა გიტლერ გგგ-შიგგ!

ევროპატიი აჟილარქუა რშალა იხუაჩჯნგ,
უი იმგუაჟი იაზგმკგზ აშა იჭჯგჟჯჟჯგ,
დაზგკხგიტ ჰაფსადგჯგლ, დაზგკიტ ჰა ჰშა,
დაზგკიტ ჰა ჰრაციია, დაზგკიტ ჰა ჰჩა!

უი იდაგჯგ იაქულახჯან აურგს რგდიკარში
აჟიაკატიი კარლ, ატრანცგზტი ბონაპარტ,
ანემსა ბარონგჟი ტონ რგიცარ-ალაჟი,
ახა იზზგმდგრუა დარბან ირგხჯქუაზ აბართ!

უი ბზიან იადგრუეიტ ანემსა რთოურგხ,
იზხაშჯთქუაზ თაფშჯააიტ აჩუდტი აძთაჩგ —
ანემსაციია რნგშინთრა აწაა თაფჩჯგ,
უბასყან ირბაშჯტ ირზგფშჯგუ ახამშჯთგხუ!..

ჰა სტალინ დანჰაფხჯა ჰა ჰაჟილარ ზეგჯ გგლტ,
ჰა ჰვოჟჯდ დუ, ჰაბ იკუშჯა ამილათქუა აკნგ
ატრონტ აჭჯ, ატგილ აჭჯ ჟიჳახგრკნგ ეიდგგლტ,
რთაჭკუმქუა ეილარწია აღა იფგში ინთაკნგ.

ატრაკტორ დგნაქუტიან, ტანკისტ ქაცი ტარას
ითგფან ხჯმურ დნგქულტ ანგში ეიჳგჟიჟია,
ჰუქ დგქუგგლჯეიტ ლხაწა რრა იცაზ იცგნხურას,
ახეიქუაწია გწხჯუა ჩჯნაკ ნორმა ჳაჟია!

ატრაკტორ გრნგყუუო, კომბაინ ნგყურცო,
არაცია, ანეტტ, აპატრანა, ატსა,
აბართ ზეგჯ აარგხჯუა, აბართ ზეგჯ ყაწო,
ჟილარა ირჩაფოიტ ხგმდგრ გიტლერ იფსრა!

ახჯგბჭჯარ, ზხ-იაქუითუ ჰაფსადგჯგლ იახშჯაზ!
გუშჯფგლა ჰაზგგლაპ ჰა ჰანასგფ ჰხჯჩარც,
ჰა სტალინ დუ დჰაფხჯოიტ, დაჰლუხგპ აღა,
ზჰიაფგშიმგცქჯა ჰუთრა ინთაზკგზ ალა!

„ახჲ ფსჲ“

„...ანაცისტტი პარტია ახჯჩარატი ოტრიადქუა ირჲლხნჲ ეიჭჯრკააზ ადივიზია „ახჲ ფსჲ“ ფრანციი ბჲრზენტიჲლჯეი აიბაშრაქუა ირჲლახუნ. აშთახჯ ამრაგჲლარა აჭჯტიი აფროხნტ, ეიჭა ახრა ზმოუ აუჩასტოკკ აყნჲ „ააზა ღულუა აყაწარაზჲ იაარგჯეიტ. ახა არ ყაფში დარეი ანააინია იფჲხხაა იცეიტ“.

(ასოვეტტი ინფორმბიურო, ავგუსტ 6, ახულფაზტიი ადჲრრათარა აყნჲტი).

აუაჳ სახჯა ზციგძგზ გიტლერ,
აგმგგ, აჯხნგშჯ, აციგრშიაგ,
დგჯგლგრჭარა იმა ჟდიგქულჯეიტ
ამჳა დუ აჭჯტიი არჭიცია:
იარა იჳგზცია აგგგშიგგცია,
ან დგზხაშჯთგზ, აბ დგზმამ,
რხგ რშაპგნძა გჯარლა იჳგჩა,
ბააფსჴკ დგრნგ, გზია ზგმუა.

ჟილარ რშაყუადა აარჭჯატატა,
აუაგჟაძა ცაჭი-ცაჭიუა,
ე, რხაფგცაჟი იწატატა,
ქუჯმა გუართაკ რგჩჯკგნწა,
აჟილარ თგნჩქუა თგნჩრა რგმთა,
რგჳნგ რგუარა ირგხცაუა,
ამცა რგჟიწა, ირგჟილტ, რგფსგმთა
იაქუკ, ირეიხს, ინგრწიაუა.

„ახჯძ“ იზგრ.გჯეიტ ფრანცგზტიგლა
იდივიზია „ახგ ფსგ“,—
იქურხტ უაყა ხუჭლა-დულა
იააზგნიაზ ზეგჯ აძი დგნმგჟ.
შაყჯასთარტიიტ ბგრზენტიგლა,
იუგოსლავიაგჯ ურთ ახგსტ,
ურთ ახჯგგლაზ აკგ მგგლო,
ციგჯა ბააფსგლა აფადგრსტ.

აჟილარ მაჭქუა რნგრწიარალა,
დააი, დაუშჯლა ჰა ჰირშიარც,
„დგდ-მაციგსწას“ ეიბაშრალა
დაქულჯეიტ ჰტაგლა დუძძა იგარც.
იმგუაჟი დუძძახჯეიტ მბატიგლა,
იყგრყგ მგჟჯდა თშიახჯეიტ,
ეგიმგხუა იეიშთარგგლა
არჳგკ ნემსა თაირხჯეიტ.

ულს იშჯირდგდგზ ქუა ანამუ,
„დგდ-მაციგსრა“ ანხგბგა,
ბგრზენტიგლა იარა იმოუ
არ რჭჯგნტი დრგფხეიტ „ახგფსაა“;
ბაშჯა დგუღტ არაგჯ იაიააიპ ჰია,
აჯნგშჯ ხგმდგრ, უი აზჳა,
დააშთგხ დნაგა დნადგრტიაპ ჰია
დეიქუჰიგნთქარხა ჰა ჰ-მოსკვა.

რლგმჰა სარკჯადა ირბარაჰა
არი რბაშჯამ ურთ გზანწგ...
ჰარ ყაფშ რგჟილან აღჯარაჰია
ილარგშთიტ ურთ ხლანწგ,—
რხგბაჳ ყუაყუა, ეილაყუაყუა,
სმოლენსკ ამფან, ადიაჭჯგ,
ჩაყუა-ჩაყუა ეიქურჩაყუა,
ეიზგა იქუჟუპ უა უაჟიგ.

აუაჳჟგტაჳ, ზგტჳგ გაშჯა,
ამათ, აჯნგშჯ, აფსხაფსგ,
ხარშგნკ ბჟრაბჟწია იწალაშჯა
ლენა ლადგჯგლ აგუთანგ,
იშჯაზურჳუაზ ჰდიგ საკარა
უდივიზია „ახგ ფსგ“,
იქუმხჯეი აგუ საკარა
ეიქურჩაყუა რხგ-ბაჳ ფსგ!

ან დნასკჯალგოიტ ლფაზაწი

ახჯა ამწა იგგლოუპ ჳგჯა,
ამგშჯ ახულარახჯ ეიხოიტ,
იან დნასკჯალგოიტ უაყა მგჯა,
ლფაზაწი დიაბჟო, აჟია ლჰიოიტ:

„ნან იუბომა ახუ-აკუაციორა,
თათარყან დგნხონ უბრა,
არხა, ჭჯაჳა, უი ზხგ ზკუაჩრა,
იწაკ იმან ზეგჯ იარა.

„ქგთაკ კუამყჯაკ ადგჯგლ რგმან
იალწნგ ჩაღჯა-ჩაშიკ რგმბუა,
უი, რგფხძაშჯა ქჯატჳს იმან
იდგჯგლ რენდლა იდგრკჯუა.

„იადგკშჯალო იაჰია იგანაჟი,
ახაქუითრაზ იქუფოზ კნგ,
ანაჩალჯნიკ ადადიანაჟი
არჳგკ ირძიტ იხწანგ.

„ჰაზეი შიახტიი ზზგმშიოზ დრგქულა,
აძბაჳტი პრიისთოუ ალმასხან,
შჯთრატ დგრშიო, აქგთა დნგქულა,
რხნგშნა, ქუაბჟაშ ნმგჟ იგჯუან.

„იარშგნ ნგქურწირგ იდიქჯანაქჯ
ჟილარ ციირჰიუან ქალაშ თუჳარ,
დგქუზგრტიოდაზ უს ახანაქჯ
უი ჰა ჰმალ იმტარ, ჰიმჟარ?

„ართ ირგმარჩჯხუო აგუამაჟი,
იჟიძ იჭჯგწვგრ, აწმგჰიჰიარ,
აჟილარ ალაიჟონ აუხუამაჭჯ
აპაპ გჟარგჟ ქამსაჟი იჯარ.

„ლენინ, სტალინ რგბზოუორალა,
ართ ზეგჟ გქუცა, ჰთგწტ ატიორა,
კოლლეკტივლა ჰუსურალა
ჰა იჰაზჰაიტ, ჰღჟაცეიტ ზგნძა...

„ნან, აღა ბააფს დჰაჟილჯეიტ დააინ,
ჰანასგფ ფშჯძა ჰამხ იგარც...
არრა იუფხეიტ, დუფხეიტ სტალინ,
სმგჯა შჯფგლა ჰტიგლა უხჟჩარც.

„იააი იჰაქულაზ ტიროუპ იაჰზააიგო,
ჰახუდა დგქუტია ჰნგყუიცარც,
ჰადგჟგლ ჰამხ, ჰკოლხოზ ეილაიგო,
აკულაკ კათ ჰხაირფარც.

„სგჭკუნ, სგმგშჯ, ახჟძ ახგუმწან
უან ლხახუ შჯლა ლა დშჯგბზოუ,
სტალინ დუძძა იაჟია ჯბოუმტიძან,
უის აღა იფსგჟი ახჟთოუ!

ახჟა ამწა იგგლან ჯგჯა,
ამგშჯ ახულჯრახჟ ეიხონ,
იან დნასკჟალგონ უაყა მგჯა,
ლა დახიაბჟოზ აცკგ იჰიონ:

„სან ბგსციგმშიან, იბჰიაზ სავსშჯამ,
ჰტიგლა იაქულაზ იქუხრაზგ
სტალინ დუძძა იაჟია ჯბასტიშჯამ,
თოუბა ბგსთოიტ უი აზგ!

ფხჟაუა, აიააირახჟ!

ამათ გიტლერ, ანგხტი,
აჟილარ-რჟ იიტაზ იზგმხტ,
აფსთგრ იმა დგრხგწტ ჰარა ჰჰიაა ფშაქუა.
ჰარა ჰჩა ურთ აზგჯტ,
ჰარა ჰნეტტახჟ ეიფხნგჯტ,
რგლა ჰმალ იხნაკგიტ, ურთ აფხამშაქუა.

არხა, აშხა იახგსტ,
ჰარა ჰტიგლა იახგჯტ
სტალინ დუძძა იბჟგ, ჰა დახჟჰაფხჟაუაზ.
ჰარა ჰაჟილარ ზეგჟ გგლტ,
იჟიჯეიბგთა ეიდგგლტ,
ზეგჟ აძიგკნგ ეგჟკგლსტ რრა იახჟაარფხჟაუაზ.

ჰრგმა ჰმარშჯალცია ხჯგკ
აღა აღეჯ ჰია იფგლტ,
ჰა ჰა-სტალინტი ხჟძგ ზგგმ მჯაქუწარალაწიყჟა.
ჰშიაქჟ ფსა ილჰიო აღა,
ჰტანკქუა იჟიწო აჰია,
შთახჟ დგფხაჰწაპ ჰარა, ხჟგძლა-ფშჯალაწიყჟა:

ირ რხ-ახჟგრგო რგმბარტი,
იცყჟა ჰბომბა იაგარტი,
ჰატსა რგლა ხნაჯარტი იჟიპა ირგჟიაჰწაპ!
ჰპარტიზანცია ნაშთუა,
ატგრხაცია რხჟგრფშჯუა,
დარჯ რტგილქუა რყგნგჟგ ამცა რგლაჰწაპ!

აბარ ამჳა ჰანგლტ,
ჰარა სტალინ დჰაფგგლტ,
ჰარა სტალინ ჰაიგოიტ ფხჟა აიააირახჟძა.
ხუჰგჟგ-დუგჟგ ზეგჟგ,
აძი დგბჟამხა ჯარგჟგ:
„ზეგჟ აჭრონტ ყაფშ აზგ,—რჰიეიტ,— აიააირანძა!“

აღაცია რგჯარფშან
აუს მუ სტიომ, იჰიან,
მაპ აციგიკტ არუშან, პენსია ირთაუა.
ჯგნტი ინორმა ნაგძუა,
ხაწა, ფჰიგს იხჟგრფშჳუა,
აზაუადაჰჳ იუეიტ იარა ილშჳაუა...

აჭაშჳისტცია რგგუთა
რხგ იამგხუო იშთან,
ჰარ ირეიუაზ ხუ-ჯგკ, იხუნ ღუღუალა უა,
მგგუაციხა დჰიაზაუა,
ლგზქუა იქუჰჳაჰი, იააგჳუა
ეიქულგრხჳეიტ ურთ დრუჟჳინნიცა პავლოვა...

ტგტ იგალსტუკ ყაფშშძა,
აძი იხგლფა იხარშშძა
დააინიეიტ ამხაჰჳგ, დგშჳხარახაფშჳუაზ.
ჰჰიაა ზგხჟჩოზ დგდირბან
დგდირკგიტ დივერსანტ,
ჰაცჰა ფგიჭიარც, ალაჭი, დავა დშჳახუაფშჳუაზ...

ჭლოუ აქგთანტი რრა იცაზ
რნხამჯატი პლან ნგლმგრხარც
ჩჳნაკ ლკაწკურ ლგბლაძარ იადჰჳაჰიალანგ,
აჰიბა უშა აჭგრფჰიგს
აჩაიბლჟ ტონნაკ აწკგს
რკოლხოზ ჩაირთაჰჳ იჰჳგლხტ, დნეი დგნთალანგ.

ასოვეტ ჟილარ ზეგჟგ
აბას რგმჩქუა ეიფშნგ,
აღა ირ ირჭჳაგგლტ ხუჰლა-დგულაწიყჟა.
სგფსადგჟგლ სგზკუხშჳოუ
არსყაჯგკ თგნხა ზმოუ
უმაიააირ ყალომ მგჩრა დგულაწიყჟა.

აგმგგ გიტლერ, ანგხტი,
გაშჳა უბანდა ურგუღტ
ჟიამშჳ რგჯნუწყა იღუხ, მოსკვა ჰალგოიტ ჰია!
იუზგუაამკძეიტ აციგხ,
ზგფსრა ზბაზ რნაპქუა შთგხ
ურ „მაინ ბრუდერ, შჳისს ნიხტ“ [1]) ჰია რპლან
იალგოიტ ჰია..!

წოუპ, აღა დგხფაროუპ,
უი მაკჟანა დგღუღუოუპ,
უაჯგმბაც იფსგ ციგჟოუპ — აჟილარ რშაჟირაზგ.
ახა აუაატიგჯს ზეგჟგ
ჰა ჰა-სტალინ იფშჳნგ,
ახაქუითრა ნასგფ რბოიტ — აჯაჟილარ რზგ.

ნას, ახჟგბჰჳარ ფხჟაყა!
აღჟარაჰია შიეიხა!
აღა დფგრხტიუპ ზგნძა — ჟილარ რხაქუითრაზგ!
ჰარ, ჰაფლოტ ყაფშ ხჟძგ ზგგმ,
ჰაჟილარ რგმჩქუა ზეგჟგ,
ჰხუცრა-ლშჳარა აკგ ნმგჟ — აღა იქუხრაზგ!

---

[1]) აბას რჰიო იალაგჳეიტ ანემეცცია რსოლდათციაკ. არი ნემეც ბგზშიალა „საშა, უმხესხნ“ აუპ იაანაგო.

ჰიჰიკო აჯაპუა

აიფცრწრა

უნჰაჟუეიტ აყუა აამთალა,
გუბლგლა ჰაუფცრწუეიტ ოჟიშთა.
იუდგრუეიტ იხჲჰაფხჲაზ ხათალა,
აქუფარახჲ ჰცახჯუეიტ ეითა.

აიბაშრაჭჯ აშა კათიაროუპ,
აფრონტახჲ, აკგზა, ულასც!
ჰაფსადგჲგლ აზგჰიან ჰაქუფაროუპ,
ჰაფსადგჲგლაზ ჰაიგძომ ჰაფსც!

აიააირა ჰზგფშჯუპ ზელჲაყამ,
შინეიბაცა ახჲგრფარ, შილასძა.
ირჰიაროუპ: იჰაქულაზ უი დგყამ,
აწგხუტიან დაჰრგცქჲაპ ზგნძა.

ახცსგბჟ ატიგლა იანგკუეიტ,
რაფხჲაძა ხჲძგ ჟიგარც შიცცაკგ!
აშიაჰიაბჟ ესააირა ეიგუნკუეიტ,
შინეიბაცა შინაპ ლეკქუა ეიბარკნგ.

უნჰაჟუეიტ აყუა აამთალა,
გუბლგლა ჰაუფცრწუეიტ ოჟიშთა.
იუდგრუეიტ იხჲჰაფხჲაზ ხათალა,
აქუფარახჲ ჰცახჯუეიტ ეითა.

აიბაშრაჭჯ აშა კათიაროუპ,
აფრონტახჲ, აკგზა, ულასც!
ჰაფსადგჲგლ აზგჰიან ჰაქუფაროუპ,
ჰაფსადგჲგლაზ ჰაიგძომ ჰაფსც!

ხუხუტ აგლაჟიბა

ჰაფსადგძგლ აზგ აიბაშრა

სგფსადგძგლ სგზკუხშზაშზა, სუზგუაკგუპ უარა,
იშთგსხგიტ საბჯარ, სცაუეიტ ეიბაშრა,
სგუ აჰოიტ, საშთოუპ ალა ითარხარა,
სგფსგ აქუსწოიტ, სხგ სეიგძომ უი აზ სარა.
ჰა ჰაფხძაზცო მჩგ ყალაშზამ ჯარა,
ჰაჟილარ ზეგძ აზგგლტ ხძგძრაცარა.
სგფსადგძგლ სგზკუხშზაშზა, სუზგუაკგუპ უარა,
იშთგსხგიტ საბჯარ, სცაუეიტ ეიბაშრა,
იქუჩუპ ალვა, აჟივან ხვოუპ ნაყუალა,
ჰაფსადგძგლ დაქულტ ალა ციგძაფხამშარალა,
აჭზაანახტ ჰჰიააქუა რახძ ფაშზიზმ ფგვგარა,
არაყა იფგმწიარ ზალშზომ ალა იბლა შზშზარა.
ჰანხარა-ნწგრა, ჰაგურღძა-ჩჩარა,
ჰალა ინათომ გუხუტიგ ხძძარა,
ფგში მგცქძალა, ციგძა-ციიკრალა,
დღიგქულტ უი ჰა ჰახძ ეიბაშრალა.
ჰაჟილარ იშთგრხგიტ რაბჯარ მგც ზგმჰიაუა,
ირგქუტიეიტ ატანკქუა, იდგდიტ ჟივანგულა,
აკგ იაზფგკზუამ ურთ ეიბაშუა იახძცაუა
ეიზგუკრგლა, ეიააირგლა, ხძგძრაცარგლა.
მაპ, ალა დთამხარც ზალშზომ, უი დთახაროუპ,

ასოვეტ ჟილარ ზეგძ აიააირაზ იხზიოუპ,
აბარ, იგგლტ ერაზნაკ აძიგკნგ ზეგძგ,
ჰაფსადგძგლ დუ რგხძჩარც იგგლტ ზეგძგ.
ჰა ჰაფხძაზცო მჩგ ყალაშზამ ჯარა,
ჰაჟილარ ზეგძ აზგგლტ ხძგძრაცარა.
სგფსადგძგლ სგზკუხშზაშზა, სუზგუაკგუპ უარა,
იშთგსხგიტ საბჯარ, სცაუეიტ ეიბაშრა!

ს ა შ ა!

დფგრხ ალა,
უის ხახა,
უაწას იფსაცარა!
დღუხ ალა,
დნგხ ალა,
დარბგლ ახ-აცარა!
ჰშიოზ ჯგშა
დგჳტ დგკშა
გიტლერ აფგჳგარაჟი!
დთგწტ იცია,
დხგწტ აჰიაა,
ჰადგჯგლ აბგჟგარაზ!
უი ზგლშო,
ჰა ჰზგრშიო
მჩგყამ აფსაბარაჭო!
ალა დთახოიტ
იხგ ლახოიტ
ადგჯგლ აბჟგნწიარახჯ!
დფგრხ ალა,
უის ხახა,
უაწას იფსაცარა!
დღუხ ალა,
დნგხ ალა,
დარბგლ ახ-აცარა!

ან-ამჳაფგაჳ

ადიგლბა სტანცია თიუან ესააირა,
აჟიღლარ გგლან ეილგჯჯო,
ან დგმჳალგონ ლგჭკუნ ხაარა,
ეივაგგლან იგურღჯა-ჩჩო:

— სან, გზიალა, ამჳა სგმოუპ
სცოიტ, ისაამთოუპ შთა ლასსგ!
სტიგლა სგფხჯოიტ, სგხჟია სგგლოუპ,
უი აზგ ისშჟათომ სა სგფსგ!

სცოიტ გნგჟნგ, სზააძაზ სტიგლა
ტიამჳახუ მუკუა ისგხჯჩარცგ.
სან! ინაგძახოიტ სა სხადკგლა,
აგურა გსგრგოიტ სგხჯძ გარცგ!

— ნან, სა სოუფშიგლ, სგლაშჟარა,
სგჭკუნ ყუგჭა, სგზკუხშჟოუ,
ნას უა უამი-სგმჩ, სგლშჟარა
იუეიღჯუ დსგმამ,— ისთგნხოუ!

ნან, უყუშჟგზ, უაჟია ჯჟგრგზ,
უღულუანგ უყაზ უხჟიანგ,
უჳგზცია უქულარჭჟ — უაგჯგ უდგრგზ
უხჯძ რჰიარტიგ ურჩჟხუანგ!

ჰტიგლა უზააძაზ უარა იუანუპ,
სარა ისგდკგლ,— უზთახგუ,
ჰართ ჰაიცგხჯჩა,— უარა იუუალუპ,
უი უაზგქუფა უშჟეიბაკგუ!..

ლგჭკუნ დშგშუა გუ რაზგლა,
იბლა ხაარა ან დნაგუძიტ,
ურთ ააიმგწიტ... ტაქჲ მჩგლა
ადიგლბა ფშააალა ინაწგსიტ...

უი ანდიგქულა ასტანცია ნგუნგ
— აბზიალა, სან! ჰია იბჟგ გონ,
— ხჟირლა უააიტ უხჲძ დუნგ —
ან დეიხაჩჩო ლნაპგ ლყჲონ!..

აკომისსარ ჩარგეიშვილი

ჰტიგლა აზგჰიან აშა ახჲკართიო
ამცაბზ ხუწყჲოიტ ჟიჳანი დგჲგლჟი,
იჳგზცია იმან — აკგჲგ მშჟათო
ფხჲაყა დნეიუეიტ ჩარგეიშვილი!

იტიგლაფსადგჲგლ — უი დგზხგლწგზ
იან — იგუაკჲა ილგხნიშალოიტ,
იჰიაზო იააიუა ზცია-ციგჲა ითგწგზ —
ალა იქუხრა იჩჟადგიხალოიტ.

შიარა ზგქუძამ — ხჲგძლა იააძოუ,
აფა ხაზგნა, ახჲძგრჰიაგა,
რგფსგ დალოუპ აბჯარ იაწოუ
ზეგჲგ ინგრბოიტ — ფხჲაყაცაგა.

უი დახჲრგცუ ეიბარხაწო
ამცაბზ იაჟილოიტ გულგრთალა,
ალა დეილაცალ, ფსა დახარწო —
ახჲძ ეიცგრგოიტ რგქუფარალა.

ჰტიგლა აზგჰიან აშა ახჲკართიო
ამცაბზ ხუწყჲოიტ ჟიჳანი დგჲგლჟი,
იჳგზცია იმან — აკგჲგ მშჟათო
ფხჲაყა დნეიუეიტ ჩარგეიშვილი!

აჶგრხაწა

გულაგჲ მჩგლაგჲ უი დჶგრხაწოუპ
დგხჵია დგგლოუპ დეიბაგჵუა,
აციგეი ბზიეი უი დრგზხაწოუპ,
აჟივან აგუგჲგ დფგროუა დაწოუპ —
დგჲგლჵი ჟივანი გრდგდუა!

ალგმ დეიფშჵუპ, — მჩლა იაფიგოიტ,
შხა ფსლაჰიწას დგცცაკჵუა,
იკუშჵა-მგკუშჵა ივგზცია ეიზიგოიტ,
ალა იჰაქულაზ იხუდა ხგიწოიტ,
გუამჩ დულა დახჲცაუა!

იჩჵგ სსირ დაქუტია დგვ დანნეიუა
ადგჲგლ ძგძოიტ, ადგჲგლ შიოიტ,
იაჰია თკუციაა იუარკალჵეიუა,
იქულა-აჭჵარგჲგ იშთანეიუა —
რგმჩ ეილგმშიო ზეგჲ ეიქუშიოიტ.

ჰტიგლა გურღჲა იჩჩა-ხუმარუა,
უი ახაწა იაშია აჰიეიტ,
ალა ზჭჵააზხაზ იმაქარუა
ჰტიგლა იაქულაზ იბარბარუა,
იხუდა დაწასტ, — ახჲძ იგჵეიტ!

აჟილარ რჭჵაფხჲა ილოუ ფგშიოუპ
ურთ ეიგურღჲოიტ იშჵეიბაკგუ,
აჰიეი, ამცეი უი დრგზფგშიოუპ,
იმჩ, ილშჵარა, — ურთ რზგჰიოუპ
აჰამთა დუძძა იგუ იზარკგუ!

არტიომ ამჭუაბ

ბზიალა

ბზიალა აყარმარა, სგუფგრწოიტ იახჲალა,
აჶრონტახჲ ისგფხეიტ, სცაროუპ ხათალა.
ბზიალა სგულგმწიახა, ბგნსგჟოიტ ლამარა,
ჰაზხჲგმძაზ ჰა ჰჩარა, იამოუროუპ გუნხარა.

იბბომა დგშჵჰაქულაზ უი გიტლერ მაწ-უარლა?
ათაკაზ დჰაფხეიტ ჰა ჰვოჟჵდ დუ ახაწა!
იახჲამი იანფაჰშიო ჰა ჰამჩქუა, ჰალშჵარა,
იახჲამი ახაცია იანგრხჲჩო რგნხარა.

ბაზგურღჲა სასგმვა სგულგმწიახა ლამარა,
დგმცაროუპ იაჰგუდლაზ უავჟგჶა ეიბგალა.
ჰაიფგლაპ, შიეითანლა იაჰჩგჩაზ ხგთყჲალა.
იბდგრუაზ იაჰფეიფშჵუპ ჰა ჰაფხჲა აიააირა.

იშთნახშჵამ ახაანგჲგ აძგმვას ახჲგშთრა,
გიტლერგჲგ იზგაშჵამ ჰა ჰჯაჟილარ რხაქუითრა.
აჶრონტახჲ ავგზა! ჰაფსადგჲგლ ჰახჲჩაროუპ,
იააპკგზ აქუჯმარ რგხშჵგბგვ ცყჲახაროუპ!

ბზიალა აყარმარა, სგუფგრწოიტ იახჲალა,
აჶრონტახჲ ისგფხეიტ სცაროუპ ხათალა.
ბზიალა სგულმწიახა, ბგნსგჟუეიტ ლამარა,
იბდგრუაზ იაჰფეიფშჵუპ ჰა ჰაფხჲა აიააირა!

კამეგუ ხურცლაა

აკოშჭშარ ივან ივანოვ

იფჟოიტ, იტყუაცუეიტ, აიხა არშჯუეიტ,
ადგჯგულ შთნახგუეიტ, აწლა ხგჟიჟიო,
ახუშიგბლგტგგ ხტიალოუპ, უხგ უხნახგუეიტ
ეიქუაროუპ უი ჟიჯან უნამგრბო.
„კამეგუ უეიბგოუშა!“ ჭჯითუეიტ სგგზა
იხჯძუპ ვანია — აღეკ კომჭჯარ.
უი დააძეიტ ჰაფსთაზარა ციჯგჩა,
ბჯგარლა დეიბნათეიტ ლენინ იკომჭჯარ.
„Левее о-15“ აჰიახა სნათომ,
ვანია იმინა ნახჯხი იფჟიახეიტ,
აღა იჟიპარა ჟიჯან იხალან
დეილახაა — დგცყჯა დგშთანაწეიტ.
იხჯძ გჯეიტ, ატიგლა იახგჯიტ
ვანია უაჟიგრაანძაგჯ ზგხჯძ გახჯაზ...
აღა დანიკუშჯა უი შთახჯ დმგჯიტ
ახაჰი ინგქუკშჯეიტ ამინა იხჯანთაზ.
აფსრა დაციგმშიეიტ სგგზა ვანია
19-გკ ანიკუშჯა დგრკგრცგ,
„Русь сдавайся!“
— „Врешь гадина!
შიგსთ მინა-ფჟიახალა კაკალ შიკგრცგ!“

* * *

გზიალა სგგზა, ჰაფსადგჯგლ აფგრხაწა,
ხუ დულა ზგფსთაზარა ცქჯა ზთიზ,
უარა იუხჯძუპ ახაწა იხაწა,
ზეიჟიჯგკ გიტლერ იაბრაგჯცია ზშგზ.

ა ხ ძ უ ა

ადაყჯაქუა

ლ. გულია.— ჰაფსადგჯგლ აზგ 5
მუშნი აჰაშჯბა.— დაჰლუხგპ! 7
„ „ „ახგ ფსგ“ 10
„ „ ან დნასკჯალგოიტ ლფაზაწი . . . 13
„ „ ფხჯაყა, აიააირახჯ! 15
ჭიჭიკო აჯგაპუა.— აიფგრწრა 18
ხუხუტ აბლაჟიბა.— ჰაფსადგჯგლ აზგ აიბაშრა 20
ივან თარბა.— საშა! 22
„ „ ან-ამგაფგაგ 23
„ „ აკომისსარ ჩარგეიშვილი 25
„ „ აფგრხაწა 26
სანდრო სანგულია.— ალექსანდრ წურწმია 27
„ „ აუაგჟგფაგ 28
არტიომ ამჭუაბ.— გზიალა 29
კამეგუ ხურცლაა.— აკომჭჯარ ივან ივანოვ 30

თაკზეფხზჭუუ არედაკტორ მ. დელბა.

გბ. 635. აკჯეფხჯრაზე ანაპე აწაგუპ 5-IX—41 შჯ. 2 კჯეფხჯ ბღჯცკ ცყოუპ, კჯეფხჯ ბღჯცკ აყნე იყოუპ 20,480 დრგა. 1 ავტორტი ბღჯც ცყოუპ. აჭჯაად აფორმატ 5x7,5 ს/მ. ახაკაზ № 7133. ატირაჟჯ 1100.

აფჰიენთშიყუთჟეერთა ატიპოგრაფია, აყუა, აულ. ლენინ იხჯძ ზხეუ, № 4.

ЗА РОДИНУ!

(НА АБХАЗСКОМ ЯЗЫКЕ)

ამიყუ აცია ასახდა იანკუ ამჭკ აჭკ ჩთიხკიტ გ. გულია.
Рисунок на обложке грав. на дереве Г. Гулиа.

ახუ 50 კაპ.

2013

- 10

13

- 2013

40

7